

**Uunga siunnersuut: Umiarsualivimmiinnermut aamma umiarsuarni takornarianik
angallassisuni ilaasut akileraarutaat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnera
pillugu Inatsisartut inatsisaat**

(Kangerlussuup umiarsualiviani akileraarutitut akigititanik umiarsuillu suussusaannik
allannguneq kiisalu elektroniskinnorlugit nalunaaruteqartarnermut tunngatillugu aaqqiineq)
Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisumit saqqummiunneqartoq

pillugu

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap suliarinninnermini kingullermik
ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Erik Jensen, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Pele Broberg, Naleraq, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Jørgen Rosbach, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Margrethe Thårup Andersen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit, sinniisoq

UKA 2025-mi ulloq 30. september siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap sunner-
suut misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Allaffissornerup sunniuteqarluarnerusumik ingerlanissaanik, assigiiaarnerusumik unammilleqatigiinnermi atugassaqartitsinissamik maannakkullu pisariaqartitsinermut naapertuuttumik malittarisassanik nutarterinissamik qulakkeerinninnissaq umiarsualivimmiinnermut aamma umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarutaat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaanik siunnersuummi siunertarineqarpoq. Akileraarutit sorliit Inatsisartut inatsisaanni tassungalu atatillugu piumasaqaatini pineqassanersut paasinarsisikkumallugit malittarisassat atuuttut aaqqissuussaanerannik allanngortitsinissaq siunnersuutigineqarpoq.

Akitsuutini akiliutinillu nalunaarutiginninnerit akiliinerillu, siusinnerusukkut najukkani umiarsualiveqarnermut oqartussaasunut pisaraluartut, aaqqissuusaaq nutaaq Talippoq aqputigalugu toqqaannartumik Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut pisartussanngorlugit malittarisassat allanngortinneqarput.

Tamanna umiarsuarnut, agentinut, umiarsualiveqarnermut oqartussanut akileraaruseriffimmullu allaffissornikkut pisariillisaataassaaq.

Umiarsuit takornariartaatit Kangerlussuarmi umiarsualivimmut tikittut umiarsualivimmiinnermut akileraarutaat siunnersuutikkut apparneqarput. 2024-mi ukiakkut ataatsimiinnermi Kangerlussuarmi umiarsualivimmiinnermut akileraarutit oqaasertaliussat aqputigalugit apparneqarput. Matuma kingorna oqaasertaliusaaq 2025-mut aningaasanut inatsimmut ilanngunneqarpoq. Nuummi nunanut tamalaanut mittarfiup ammarneratigut umiarsuit takornariartaatit Kangerlussuarmut tikittartut ikileriarsimapput. Nuummi umiarsualivimmut akileraaruseeriaatsip assinganik Kangerlussuarmi atuilernikkut Kangerlussuup umiarsualivia umiarsuarnut takornariartaatinut pilerinarneruleqqissinnaavoq.

Qanoq paasinninnissap ajornartorsiutaasinnaanera pinngitsoortikkumallugu Inatsisartut inatsisaanni atuuffiit annertusineqarnerannik kinguneqartumik erseqqissaanissaq siunnersuutigineqarpoq, taamaaliornikkut umiarsuit ilaasartaatit umiarsuarnut takornariartaatinut akitsuummum ilaatinneqalissallutik, tamatumalu peqatigisaanik najukkami atortorissaarutini pitsanngorsaanerum atorneqarsinnaasunik kommunit avatangiisinut aserfallatsaaliuinnermullu akiliutini akileeqqusinissaannut periarfissaat siunnersuutikkut annertusineqarput. Tamatuma saniatigut sunngiffimmi angallatit nunanit allaneersut umiarsualivimmiinnermut akileraaruserneqartarnissaannik erseqqissaanermik ilanngussisoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, tamatumalu peqatigisaanik umiarsuarnut taamaattunut umiarsualivimmiinnermut akileraarut ullormut unnuamullu 300 kr.-inut aalajangersarneqarluni.

Inatsisartut inatsisaanni § 2-mi maanna ilaatinneqanngitsut marlunnik allannguuteqartillugit siunnersuutip § 6-iani ingerlateqqinneqarput: 1) umiarsuit 200 bruttotonimit (BT) minnerusumik angissuseqartut Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartut

nalunaarsorneqarnissaannik piumasagaat peerneqassaaq aammalu 2) umiarsuit pisortanit pigineqartut eqqakkanik katersuinnermut angallassinermullu atorneqartut ilaatinneqannginnerat ilanngunneqarpoq.

Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Umiarsualivimmiinnermut aamma umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarutaat pillugit Inatsisartut inatsisaannik naleqqussaaneq taperseerseqartoq siullermeerinninnermi partiinit arlalinnit oqaatigineqarpoq, naak allannguutit pineqartut ilusiligaanerat ilaannit taperseerseqanngikkaluartoq. Siunnersuutikkut allannguutissat arlallit takkulu kingunerisassaasit siullermeerinninnermi oqallisigineqarput, tassungalu ilaapput akitsuutit qaffasinnerunissaannik kissaatit, sinerissami suliffinnut kingunerisassat, umiarsualivinni atortulersuutit pitsanngorsarneqarnissaat kiisalu umiarsuit takornariartaatit avatangiisinut sunniutaat. Tamanna tunngavigalugu siunnersuutip Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut suliarineqartussanngorlugu innersuunneqarnissaa pisariaqartoq oqaatigineqarpoq.

Tusarniaanermut akissutit

Siunnersuut 18. juuni 2025-mit 16. juuli 2025-mut tamanut tusarniaassutigineqartoq siunnersuuteqartup paasissutissiisutigaa. Tamanna pillugu tusarniaanermut allakkiaq siunnersuummut ilanngussaq 2-tut ilanngunneqarpoq. Sikuki Nuuk Harbour A/S-imit aamma Royal Arctic Line A/S-imit tusarniaanermut akissutit oqaaseqaatitallit tiguneqarsimapput. Kingullertut taaneqartup allannguutissatut siunnersuutigineqartut pitsaasutut isigai, tamatumani umiarsualivimmiinnermi akileraarutininik aamma umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasunut akitsuutinik akiliisitsisarneq nalunaaruteqartarnerlu Talippoq aqqutigalugu akileraaruseriffimmit siunissami toqqaannartumik isumagineqartassallutik. Sikuki Nuuk Harbour A/S-imit oqaaseqaatit ilaat allannguinnernut tunngaviliipput, tassungalu ilaavoq unammilleqatigiinnermut naapertuuttumik atugassaqtitsinissaq qulakkeerniarlugu akitsuutit annertussusiannik allannguneq. Ataatsimiititaliaq annertunerusumik oqaaseqaatissaqanngilaq.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Kangerlussuarmut akileraarutininut akigititanik 2025-mit siunissamilu ataavartumik appaaneq akitsuutininut iluanaarutit ukiumoortumik 800.000 kr.-nik ikilinerannik nassataqassasoq nalilerneqarpoq. Iluanaarutit ikilinissaat 2025-mut aningaasanut inatsimmi ilanngunneqareersimapput.

Akileraarutininut akigititat 0,70 kr.-init 1,10 kr.-inut allanngortinneqarnissaannik siunnersuutip nassatarisaanik umiarsuarnut ilaasunik angallassissutitut ilusiligaasunut 100 BT-tut taannaluunniit qaangerlugu angissusilinnut umiarsualivimmiinnermut akitsuutip qaffanneqarneranit iluanaarutit 40.000 kr.-it missaanni amerlissasut naatsorsuutigineqarpoq.

Umiarsuit eqqakkanik atortussanillu atoqqitassanik katersuinnermut, angallassinermut usingiarnermullu taamaallaat atatillugu umiarsualivimmut tulattut umiarsualivimmiinnermut

akilerarutinin akiliisussaanginnerat 2026-mit akitsuutinit iluanaarutit ukiumoortumik 12.000 kr.-nik ikilinerannik nassataqassasoq nalilerneqarpoq.

Siunnersuut takomariartitsisarnermik inuussutissarsiuteqartunut imaluunniit Sikuki Nuuk Harbour A/S-imut Kangerlussuarmi umiarsualivimmik aqutsisumut kinguneqartitsissanngilaq, tassami akilerarutinit akigititat 1. januaari 2024-mit atuutilersumik iluarsineqareersimammata. Umiarsuit eqqakkanik atortussanillu atoqqitassanik katersuinnermut, angallassinermut usingiarnermullu atatillugu umiarsualivimmut tulattut umiarsualivimmiinnermut akilerarutinin akiliisussaaajunnaarnerisa nassatarisaanik siunnersuut ESANI A/S-imut aningaasaqarnikkut oqilisaataassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Siunnersuut umiarsualiveqarnermut oqartussanut malunnaatilimmik oqilisaataanissaa naatsorsuutigineqarpoq, tassami taakku allaffissornikkut pisussaaffii arlallit atorunnaarsinneqassammata.

Ataatsimiititaliap siunnersuummut oqaaseqaatai

Umiarsualivimmiinnermut aamma umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akilerarutaannik akiliisitsiniartarnerup nalunaaruteqartarnermik aqqissuussineq Talippoq aqqutigalugu Akileraartarnermut Oqartussaasunut toqqaannartumik pisalernissaata naapertuuttuunera ataatsimiititaliamit akuersarneqarpoq, taamaaliornikkummi umiarsualivinnut oqartussat allaffissornikut suliassat pisariinnerulissammata. Allaffissornikkulli suleriaatsit allanngortinneqarnerat isertitassat najukkani akilersinniarneqartartut annaaneqarnerannik, taamaalillunilu qitiusumut eqiterinermik, nassataqassanersoq siunnersuutip siullermeerneqarnerani isumakuluutigineqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Tamanna ungasinnerusoq isigalugu sinerissami illoqarfinni nunaqarfinnilu suliffissat ikilinerannik ineriartornerullu annikillineranik nassataqarsinnaavoq.

Siunnersuutip qitiusumut eqiterinertut paasineqannginnissaanik Naalakkersuisut siullermeerinninnermi uppersaanerat ataatsimiititaliamit matumani immikkut oqaatigineqassaaq. Siunnersuutikkut anguniarneqartoq tassaavoq allaffissornerup pisariinnerulerlunilu assigiiarnerulernissaa. Umiarsualivimmiinnermut aamma umiarsuarni ilaasut akilerarutaannik akiliisitsiniartarnerup nalunaaruteqartarnermik aqqissuussinnermut nutaamut allanngortinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taamaaliornikkut suliassat qitiusut sularineqarnissaannut siunissami piffissaqartoqaleqqullugu. Royal Arctic Linep tusarniaanermut akissutaa assinganik oqariartuuteqarpoq, tassalu akilerarutinin Akileraartarnermut Oqartussanut toqqaannartumik akiliisarneq iluaqutaassasoq, taamaaliornikkut qitiusumik suliassat sularineqarnissaannut nukissanik atugassiisoqarsinnaammata.

Taamaakkaluortoq suliassaqaarfimmit isertitat sineriammut tamarmut agguataarneqassammata tamatumanilu allaffiit matuneqassanngimmata ataatsimiititaliamit erseqqissaatigineqassaaq. Siunnersuut nunaqarfinni umiarsualivinnut oqartussanut aningaasaqarnikkut pitsaanngitsunik kinguneqarsinnaanersoq qulaajarneqartariaqarpoq. Allaffissornerup pisariillisarneqarneranut atatillugu ataatsimiititaliamit naggasiullugu erseqqissarumaneqarpoq marloqiusamik

allaffissorneq pinngitsoortikkumallugu Sikuki Nuuk Harbour A/S-ip aamma Royal Arctic Line A/S-ip kattunnerisigut iluaqutissaasinnaasut ajoqutaasinnaasullu misissorneqarnissaat naapertuussinnaasoq.

Siunnersuummut matumunnga ataatsimiititaliaq apequtissaqarpoq, taakkulu aappassaa-neerinninnermi Naalakkersuisunit akineqarnissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq:

- 1) Sinerissami illoqarfinnut nunaqarfinnullu siunnersuutip aningaasaqarnikkut pitsaanngitsumik kinguneqannginnissaa Naalakkersuisunit qanoq qulakkeerneqarsinnaava?
- 2) Akileraarutini najukkani akiliisitsiniartoqarunnaassappat siunnersuut sinerissami pissutsinut qanoq sunniuteqassava?
- 3) Nalunaaruteqartarnermik aaqquissuussaq nutaaq Talippoq atuutilereerpat suliassa qarfimmi isertitat agguataarneqarnissaannut Naalakkersuisut qanoq pilersaaruteqarpat?

Annertussutsinit siunnersuummi taaneqartunit qaffasinnerusunik akileraaruteqartitsinissaq partiinit amerlanerussuteqartunit aamma kissaatigineqartoq ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq. Ataatsimiititaliamittaaq oqaatigineqassaaq suliassa qarfimmi isertitaqarnerunissamut suliniutissat nutaat siunnersuutigineqarmata, tassunga assersuutigalugu ilaavoq umiarsuarnut takornariartaatinut ilaasunik sumiiffinnut eqqissisimatitanut angallassinermi avatangiisinik sunniinnermut aammalu umiarsuarnut mikinnermut akileraarut. Umiarsuit akileraarusigaasunut ilaasut erseqqissaavigineqarlutillu ilaneqarnerat siunnersuummut ilanngunneqarmat ataatsimiititaliamit pitsaasutut isigineqarpoq, aammali isumaqarluni ilaasunut akitsuutit, umiarsualivimmiinnermut akileraarutit aammalu avatangiisinut aserfallatsaaliuinnermullu akiliutit qaffanneqarnissaat pitsaasuussasoq. Tamatuma saniatigut akileraarutini akitsuutinillu allanik pilersitsisoqarnissaa ammaffigineqarnerusinnaavoq.

Umiarsuarnik nunanit allaneersunik Kalaallit Nunaata imartaani amerliartuinnartunik nakkutilliinertik Naalakkersuisunit aallunneqarnerusariaqartoq ataatsimiititaliaq aamma isumaqarpoq. Pisuussutini Kalaallit Nunaannit annillugit assartorneqartunik nakkutilliinerup maanna annertussusia naammaginangilaq.

Inatsisissatut siunnersuutip kalaallisuuata danskisuuatalu imminnut naapertuutinnginnerat, tamatumalu peqatigisaanik kalaallisuuani taaguutit assigiiaanngitsumik taagorneqarnerat, ataatsimiititaliap suliarinninnermini paasivaa.

Tamanna tunngavigalugu ajornartorsiutit siuliani allassimasut iluarsineqarnerannik qulakkeerinittumik Naalakkersuisut siunnersuutip matuma aappassaaerneqarnissaanut pingajussaaneqarnissaanulluunnit saqqummiussissasut ataatsimiititaliamit kaammattorneqarput.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Tamanna tunngavigalugu siunnersuut Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuummik ataatsimiititaliap matuma siuliani kaammattuutaanut naapertuuttumik saqqummiussereerneranni ilusimisut iluseqartoq Inatsisartunit **akuerineqassasoq** ataatsimiititaliap **isumaqatigiittup** inassutigaa.

Taamatut oqaaseqaateqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni
ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Erik Jensen
Siulittaasoq

Pele Broberg
Siulittaasup tullia

Jørgen Rosbach

Margrethe Thårup Andersen

Mimi Karlsen
Sinniisoq